

ת"פ 44383/01/16 - מדינת ישראל נגד נסים עזאזמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 44383-01-16 מדינת ישראל נ' עזאזמה

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: נסים עזאזמה

גזר דין

1. בטרם שמיעת הראיות בתיק, הגיעו הצדדים להסדר דיוני במסגרתו כתב האישום המקורי שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה עיקריהן:

בתאריך 12.01.16 נסעו הנאשם ואחר, קטין, ברחבי העיר באר-שבע, ברכבו של הנאשם, כשהנאשם נוהג ברכב. בסמוך לשעה 19:00 הבחינו הנאשם והקטין במתלוננת - קטינה ילידת 2000 - חוצה את הכביש ומחזיקה בידה את מכשיר הטלפון הנייד שלה Huawei p8 (להלן: "הטלפון הנייד"). הקטין ירד מהרכב כשכובע חולצתו על ראשו והנאשם נותר להמתין לו ברכב, כשהרכב מונע. הקטין התקרב אל המתלוננת מאחור ומשך את הטלפון הנייד בכוח מידה. המתלוננת אחזה בטלפון הנייד בחוזקה, ובין השניים התפתח מאבק, שבסופו הקטין חטף מידה את הטלפון הנייד. הקטין רץ חזרה לרכב כשהמתלוננת בעקבותיו. הקטין נכנס אל הרכב והמתלוננת השיגה אותו וניסתה להחזיר לרשותה את הטלפון כך שנכנסה עם פלג גוף עליון לתוך הרכב, ואחזה ברגלי הקטין על מנת למנוע ממנו ומהנאשם לנסוע מהמקום. הקטין ניער את רגליו בניסיון להשתחרר מאחיזתה והנאשם החל לנסוע עם הרכב. המתלוננת נגררה מרחק קצר עם הרכב ונפלה ארצה, והנאשם והקטין ברחו מהמקום בנסיעה כשהטלפון הנייד עמם.

כתוצאה ממעשי הנאשם והקטין, נגרמו למתלוננת שפשופים בברך וביד, כאבים בגב העליון ובכתף שמאל, ומכנסיה נקרעו.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות, כאמור, הוא הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

3. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש, למעט ההסכמה שהנאשם יפצה את המתלוננת בסך של 12,000 ₪ ויטל עליו מאסר על תנאי.

4. על רקע גילו של הנאשם התבקש שירות המבחן להגיש עליו תסקיר.

עמוד 1

תסקירי שירות המבחן

07.12.16 מיום

בתסקיר שירות המבחן על הנאשם מיום 07.12.16, צוינו בין היתר הדברים הבאים -

הנאשם בן 19.5, רווק. מתגורר בבית הוריו בישוב שגב שלום. סיים 12 שנות לימוד ובעל תעודת בגרות חלקית. נעדר עבר פלילי. בחודש פברואר 2016, שוחרר למעצר בית והוטל עליו צו פיקוח מעצר, במסגרתו השתתף בקבוצה טיפולית שבועית בשירות המבחן, המיועדת למופנים השוהים בתנאי מעצר בית. דווח כי הנאשם הקפיד להגיע לכל המפגשים באופן עקבי וגילה התמדה ועמידה בזמנים. השתתף באופן פעיל בשיח הקבוצתי והביע רצון לערוך התבוננות פנימית.

אשר לעבירה, הנאשם הודה בביצועה. שיתף כי בתקופה הסמוכה שהה ללא מסגרת והחל להתחבר לחברה שולית. תיאר כי אחד משותפיו לעבירה הציע לו לגנוב טלפונים ניידים ולמכור אותם, אך הוא השיב לו שאינו מסוגל לבצע עבירות כאלה. אז הוצע לו להתלוות ולהסיע אחר שיבצע את העבירה והוא הסכים. לדבריו, כאשר הבחין כי המתלוננת נשרכת אחריו, עצר את הרכב והיא השתחררה ממנו. הביע חרטה ורצון להתנצל בפני המתלוננת. צוין כי הנאשם התקשה לדבר על ביצוע העבירה ותיאר כי מתקשה לדבר על כך בשל האכזבה והבושה שחש לאור מעורבותו בה.

שירות המבחן ציין כי ניכר שהשתתפות הנאשם בקבוצה הטיפולית והקשר עם שירות המבחן עורר את הנאשם להתבוננות פנימית, וניכר כי התייחסותו לעבירה השתנתה.

עוד צוין, כי הנאשם הופנה לקבוצה טיפולית בשירות המבחן והוא ממתין להשתלב בה. בנוסף הופנה לתוכנית "אוניברסיטה בעם" במסגרתה נרשם ללימודי מבוא למנהל עסקים.

שירות המבחן שקל את גורמי הסיכון והסיכוי של הנאשם והמליץ לדחות את הדיון בעניינו לצורך בחינת השתלבותו בקבוצה הטיפולית ושילובו במרכז "מעגל החיים והתעסוקה".

27.03.17 מיום

צוין כי הנאשם הופנה למרכז "מעגל החיים והתעסוקה", ולמרכז "ריאן" בשגב שלום, המיועד להכוונה בתחום הלימודי והתעסוקתי. דווח כי הנאשם משתתף מדי שבוע בלימודי מנהל עסקים במסגרת תוכנית "אוניברסיטה לעם" ולדבריו הוא מוצא עניין בלימודים. צוין כי הנאשם הביע רצון להשתלב בהליך צדק מאחה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם משתף פעולה באופן מלא, מביע מוטיבציה לערוך שינוי בחייו ולקדם תחומים שונים, והתבקשה דחייה נוספת.

28.05.17 תסקיר מיום

הנאשם מסר כי לאחרונה אינו מגיע למפגשי הלימוד במסגרת תוכנית "אוניברסיטה בעם" משום שחש שהמפגשים אינם תורמים ומקדמים אותו. דווח כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית והגיע ל- 4 מתוך 7 מפגשים. צוין כי במפגשים אליהם הגיע, שיתף פעולה באופן אקטיבי אך ניכר כי הוא מתקשה לבחון את דפוסי ההתנהלות אשר הובילו אותו לביצוע העבירה, והוא זקוק להמשך טיפול במסגרת הקבוצה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם עורך מאמצים לשתף פעולה במסגרות השונות אליהם הופנה אך מתקשה להתמיד ולהגיע באופן עקבי, וניכר כי הוא מתקשה להניע את עצמו לערוך שינוי בתחומי חייו השונים. וסבר כי הנאשם זקוק לגורמים חיצוניים אשר יהוו עבורו גורמי פיקוח, סיוע והכוונה.

שירות המבחן שקל את גורמי הסיכון והסיכוי של הנאשם והעריך כי בשלב זה בחייו עונש מאסר עשוי להיות הרסני עבורו ולהעמיק את מעורבותו בפלילים.

לאור האמור המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר קצר בעבודת שירות וצו מבחן למשך שנה.

27/06/17 תסקיר מיום

שירות המבחן ציין כי במפגשים האחרונים בקבוצה הטיפולית ניכר כי הנאשם החל לערוך תהליך התבוננות ראשוני בדפוסי אישיותו ובהתנהלותו בחייו, וחזר על המלצתו העונשית.

5. הממונה על עבודות השירות חיווה דעתו כי הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות ואף מצא לו כזו.

טיעוני הצדדים

1. ב"כ המאשימה ציינה, כי תחילה הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית למעט פיצוי מוסכם למתלוננת, אך במהלך הזמן ולאחר עדכונים משירות המבחן, הגיעו הצדדים להסכמה במסגרתה הם עותרים במשותף להטיל על הנאשם שישה חודשי מאסר בעבודת שירות. הוסיפה, כי ברקע להסדר עומדים, בין היתר, רצון אביה של המתלוננת להימנע מהעדת המתלוננת בבית המשפט, והעובדה כי הקטין, שותפו של הנאשם למעשה העבירה, היה זה שהגה את הרעיון וביצע בפועל את השוד, והנאשם היה הנהג ברכב. ציינה כי עניינו של הקטין נדון בבית משפט לנוער בבאר שבע וטרם הסתיים. עתרה להטיל על

הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודת שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת בסך 12,000 ₪. ציינה כי 10,000 ₪ מתוכם הופקדו כבר בקופת בית המשפט.

2. ב"כ הנאשם הצטרף לדברי התובעת והוסיף, כי הנאשם צעיר בן 20, ובזמן ביצוע העבירה היה בן 18 וחודשיים; נעדר עבר פלילי; האירוע התרחש לפני למעלה משנה וחצי ומאז לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים; והנאשם היה עצור למשך כחודש וחצי ולאחר מכן שהה במעצר בית מלא במשך מספר חודשים.

עוד טען, כי עם שחרור הנאשם ממעצרו, הוא החל בקשר עם שירות המבחן. שירות המבחן תיאר שיתוף פעולה, הגעה והתמדה, והמליץ על עבודות שירות וצו מבחן. הוסיף כי צו המבחן יטיב עם הנאשם והדבר יכול לתרום לו. ציין, כי הנאשם הביע חרטה בהזדמנות הראשונה. שיתף פעולה עם היחידה החוקרת באופן מלא. ומוכן לפצות את המתלוננת. והוסיף כי הסדר הטיעון הוא על דעת המתלוננת והוריה.

3. הנאשם הביע צער על מעשיו. שיתף כי נמצא בקשר עם שירות המבחן, וכי עבר שינוי משמעותי בדרך חשיבתו. הוסיף כי ביקש להשתתף בתהליך של צדק מאחה עם המתלוננת כדי לבקש ממנה סליחה, אך הדבר לא הסתייע. ואמר כי הוא מבין את חומרת מעשיו.

דין והכרעה

1. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה כאן הם בין היתר, שמירת החיים והגוף; הזכות לקניין; הזכות לכבוד; והזכות לבטחון ושלווה. בהתחשב בכך שנטילת הטלפון מהמתלוננת לוותה באלימות - הרי שמידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים הינה משמעותית.

2. הקול הברור העולה מפסיקת בתי המשפט בנוגע לענישת מעשי שוד טלפונים סלולאריים, הינו של החמרה.

"למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד ובעיקר ככל שמדובר בשוד של מכשירים סלולאריים יקרי ערך, לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובבטחונם של הציבור בכללותו..." (ראו: ע"פ 588/13 פלוני נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו](27.8.13)).

3. כברוב העבירות גם כאן, הענישה הקונקרטית מושפעת מנתונים וגורמים שונים ובהם נסיבות העבירה, נתוני ונסיבות העבריין, סיכויי שיקומו ועוד.

4. בע"פ 5942/13 אבו דלו מג'ד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו](10.02.2014) דובר במערער שניגש לשתי נערות כבנות 14 וביקש לברר את השעה. אחת מהן ראתה את השעה במכשיר הטלפון הנייד שלה ותוך שהיא משיבה למערער על שאלתו הוא משך מידיה בכוח את מכשיר הטלפון שלה ונמלט עמו. הוא הורשע בעבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, ובית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר בפועל והטיל עליו 6 חודשי מאסר בעבודת שירות. המערער טען כי יש להרשיעו בגניבה ולא בשוד וטען לחומרת עונשו. ובית המשפט העליון דחה את ערעורו תוך אמירת הדברים הבאים:-

"לא יתכן חולק כי לגבי עבירת השוד, שכלל עונשה מאסר מאחורי סורג ובריה, עסקין בנידון דידן בעונש המצוי במובהק ברף התחתון; העונש שהוטל אינו מצדיק איפוא את התערבותה של ערכאת הערעור. יתר על כן - כך אפילו סברנו שיש להרשיעו בעבירת הגניבה (וכאמור - אין זו דעתנו)."

5. באשר לנסיבות העבירה-

גניבת הטלפון של המתלוננת לא תוכננה מראש. הנאשם והאחר הבחינו במתלוננת והחליטו לגנוב אותו ממנה.

הנזקים שנגרמו ממעשי הנאשם - מכשיר הטלפון של המתלוננת נגנב, היא הופלה ארצה ונגרמו לה שפשופים בברך וביד, וכאבים בגב העליון ובכתף. ובנוסף, יש להניח שהמתלוננת חוותה פחד ועלבון מהתנהגות הנאשם והאחר כלפיה, ושנגרמה לה עגמת נפש.

חלקו של הנאשם במעשה העבירה, אינו מבוטל, הגם שחלקו של האחר במעשה השוד עצמו הוא הדומיננטי יותר.

6. בהתחשב בחומרת מעשה העבירה שביצע הנאשם, בנסיבותיו, במידת אשמו של הנאשם, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הרי שמתחם העונש ההולם למעשה הנאשם נע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

7. אל מול מרכיבי החומרה שהוזכרו, ניצבים נתוני הנאשם ובהם גילו, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, העובדה שאין לו עבר פלילי, התהליך הטיפולי שהוא עבר ועובר, התייחסותו למעשה העבירה, סיכוי שיקומו והמלצות שירות המבחן עליו.

8. שירות המבחן סקר בתסקירו את נסיבות חייו של הנאשם וציין בין היתר כי הנאשם מתאמץ לתפקד באורח נורמטיבי ולקחת אחריות על חייו. הוא עובר תהליך משמעותי, וההתרשמות הינה כי הוא עשוי להיתרם מקשר טיפולי ארוך טווח. שירות המבחן המליץ להטיל עליו מאסר שירוצה בעבודות שירות

ולהעמידו במבחן.

9. לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן על הנאשם, הסכימו הצדדים במשותף לאמץ את עמדת שירות המבחן והמליצו לבית המשפט להטיל על הנאשם שישה חודשי מאסר בעבודת שירות. עונש זה מצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם והוא נוטה לקולא ביחס לענישה הנוהגת בעבירות שוד/גניבת טלפונים סלולאריים. עם זאת, חלקו של הנאשם בביצוע העבירה, נסיבות הנאשם וסיכויי שיקומו, מצדיקים זאת.

10. נוכח האמור, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם ישא את המאסר בעבודת שירות. על הנאשם להתייצב ביום 28.08.17 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס, שליד כלא באר-שבע, לתחילת עבודת השירות.

ב. מבחן למשך שנה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 12,000 ₪. הסך של 10,000 ₪ שהנאשם הפקיד בקופת בית המשפט יועבר לטובת הפיצוי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אב תשע"ז, 30 יולי 2017, בהעדר הצדדים.